
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

*Вікторія ГЕРАСИМЧУК
Науковий керівник – канд. Ірина БАРНА*

АНАЛІЗ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ НА ПРИКЛАДІ РЕЄСТРАЦІЙНОЇ СПРАВИ ФІЛІЇ «КРЕМЕНЕЦЬКЕ ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО» ДЕРЖАВНОГО СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО ГОСПОДАРСЬКОГО ПІДПРИЄМСТВА «ЛІСИ УКРАЇНИ»

Останні два роки суспільна активність громадян в Україні зазнала суттєвих змін, зумовлених повномасштабною російською агресією. Очевидною і нагальною є потреба здійснити зміни, які допомагають встояти населенню і державним інституціям, які повинні виконувати свої ролі відповідно до повноважень. Серед інших, свою діяльність адаптувати до правового режиму воєнного стану прийшлося і Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України, зокрема, в галузі оцінки впливу на довкілля [1]. Насамперед Міндовкілля згідно змін до ЗУ «Про оцінку впливу на довкілля» реалізувало зміни, пов'язані із процедурою проведення громадського обговорення та громадських слухань.

Громадські слухання – це колективні зустрічі громадян з представниками місцевої влади, на яких обговорюються та ухвалюються пропозиції щодо вирішення актуальних проблем [5]. У процедурі оцінки впливу на довкілля (ОВД) громадські слухання спрямовані на визначення позиції – позитивної чи негативної – громадськості до об'єкту планованої діяльності. Причому участь громадськості є реалізацією принципу гласності процедури ОВД [2].

Відповідно до статті 7 частини 5 Закону України «Про Оцінку впливу на довкілля» громадські слухання проводяться під час громадського обговорення планованої діяльності після подання звіту з оцінки впливу на довкілля, але не раніше, ніж на десятій робочий день з дня внесення відомостей, до Єдиного реєстру з оцінки впливу на довкілля [3]. Тимчасово, на період дії воєнного стану на території України, громадські слухання, проводяться у режимі відеоконференції, про що зазначається в частині 2² статті 17 цього ж закону [3].

Метою дослідження обрано встановлення особливостей перебігу громадських слухань за справою Філії Кременецьке лісове господарство та участі у них громадськості на основі застосування методів аналізування інформації, її синтезу та порівняння.

При аналізуванні громадських слухань було використано сайт Міндовкілля як джерело інформації, а саме громадські слухання від 26.09.2023, реєстраційної справи «Філія «Кременецьке лісове господарство», за номером у єдиному реєстрі ОВД –202353110738 [4].

На громадських слуханнях були присутні 10 учасників, а саме – представники: уповноваженого центрального органу – Міндовкілля; Філії Кременецьке лісове господарство як суб'єкта господарювання; громадськості.

Громадські слухання тривалістю 54 хвилини розпочалися із промови організатора громадських слухань – представника уповноваженого центрального органу про правила проведення та плановану діяльність, хронологію процедури ОВД, яка розпочата із подання «Повідомлення про плановану діяльність, яка підлягає ОВД», її оприлюднення. І продовжена оприлюдненням «Звіту з ОВД». Окремо представник Міндовкілля зазначив, що у разі оголошення повітряної тривоги у місці, де знаходяться учасники громадських слухань потрібно потурбуватися про власну безпеку, однак Міндовкілля переривати громадські слухання не буде. Громадські слухання фіксуються відеозаписом та оприлюднюються у Єдиному реєстрі оцінки впливу на довкілля, що забезпечує гласність і прозорість процесу ОВД.

Переглядаючи громадські слухання нами зауважено, що не було представлено учасників громадських слухань, не було вказано ПІБ, посаду особи та іншу інформацію, що є вимогою «Порядку проведення громадських слухань у процесі оцінки впливу на довкілля».

Зміст доповіді представника суб'єкта господарювання охоплював питання про плановану діяльність, цілі діяльності, опис виправданих альтернатив, опис факторів довкілля, які ймовірно зазнають впливу з боку планованої діяльності, заходи спрямовані на запобігання, відвернення, уникнення, зменшення, усунення значного негативного впливу на ґрунти, тваринний світ, атмосферне повітря,

здоров'я населення та шум, водні ресурси, що зазначено у Звіті з ОВД. Доповідь представника суб'єкта господарювання супроводжувалась мультимедійною презентацією, що полегшує сприймання, розуміння планованої діяльності та її наслідків для довкілля та здоров'я населення.

При зверненні до громадськості було виявлено, що запитань, пропозицій чи зауважень немає. Тому організатор громадських слухань закрити громадські слухання, повідомляючи, що протокол і відеозапис громадських слухань будуть опубліковані в Єдиному реєстрі з оцінки впливу на довкілля.

Таким чином, проаналізовані громадські слухання за справою Філії Кременецьке лісове господарство доводять формальний характер участі громадськості, її низьку активність, що ймовірно зумовлено відсутністю значних негативних впливів на довкілля при реалізації планованої діяльності, тому й зауважень до неї з боку громадськості не виникало.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барна І. М. Громадськість на сторожі екологічної безпеки у процедурі оцінки впливу на довкілля. *Подільські читання. Охорона довкілля, збереження біотичного та ландшафтного різноманіття, природнича освіта: проблеми, перспективи, рішення* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції присвячена 25-річчю кафедри екології та біологічної освіти Хмельницького національного університету (11-13 жовт. 2021 р., Хмельницький). Хмельницький : ХНУ, 2021. С. 223-225.
2. Барна І. Оцінка впливу на довкілля: аналіз викликів воєнного стану. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка. Сер. Географія*. Тернопіль : Тайп, 2023. Вип. 1. (54). С. 233-240.
3. Закон України «Про оцінку впливу на довкілля». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2059-19#Text> (дата звернення 25.03.2024р.).
4. Громадські слухання від 26.09.2023, Філія «Кременецьке лісове господарство», 202353110738. URL : <https://www.youtube.com/watch?v=jcr-VVc6IIw> (дата звернення 25.03.2024р.).
5. Довідник громадського активіста. URL : http://dovidnyk.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=51 (дата звернення 25.03.2024р.).

Ірина КУЦА

Науковий керівник – доц. Ірина БАРНА

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ГРОМАДСЬКИХ СЛУХАНЬ З ОЦІНКИ ВПЛИВУ НА ДОВКІЛЛЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЇХ ПРОТОКОЛУ НА ПЕРІОД ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Воєнний стан завжди створює складні виклики, які виходять за межі військових дій та безпеки людини. Важливим фактором є потенційний вплив на навколишнє середовище та екосистеми. Воєнні конфлікти можуть призвести до серйозного забруднення повітря, води та ґрунту, руйнування екосистем і втрати біорізноманіття. У цьому контексті винятково важливим є проведення процедури оцінки впливу на довкілля щодо планованої діяльності, аби запобігти кризовим ситуаціям і станам у довкіллі [2]. Тим паче, дуже важливо організувати громадські слухання в процесі оцінки впливу на довкілля з боку господарських об'єктів, на яких громадськість брала б активну участь [1].

Громадські слухання є ефективним залученням громадян до процесу прийняття рішень та обговорення можливих наслідків діяльності для довкілля. Громадські слухання надають можливість громадськості, науковцям, організаціям та представникам влади стати вмотивованими учасниками процесу, спрямованого на недопущення до реалізації екологічно небезпечних проєктів планованої діяльності.

Метою дослідження є проаналізувати громадські слухання з оцінки впливу на довкілля, проведені після 29.07.2024р.

Під час воєнного стану в Україні громадські слухання з оцінки впливу на довкілля проводяться в режимі відеоконференції. Це передбачено Законом «Про оцінку впливу на довкілля», тобто змінами, які набули чинності 29.07. 2023 року [3].

З 31 липня в оголошенні про початок громадських слухань звіту з оцінки впливу на довкілля суб'єкт господарювання має надати наступну інформацію:

- інформацію про дату та час проведення громадських слухань;